

MAKTABGACHA
VA MAKTAB
TA'LIMI VAZIRLIGI

A.AVLONIY NOMIDAGI
PEDAGOGIK MAHORAT
MILLIY INSTITUTI

TA'LIMDA UZLUKSIZ KASBIY RIVOJLANTIRISHNING DOLZARB MUAMMOLARI, YECHIMLARI VA ISTIQBOLLARI

Xalqaro ilmiy-amaliy anjumani materiallari to'plami

2-to'plam

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
MAKTABGACHA VA MAKTAB TA’LIMI VAZIRLIGI**

**A.AVLONIY NOMIDAGI PEDAGOGIK MAHORAT
MILLIY INSTITUTI**

**TA’LIMDA UZLUKSIZ KASBIY RIVOJLANTIRISHNING
DOLZARB MUAMMOLARI, YECHIMLARI VA ISTIQBOLLARI**

Xalqaro ilmiy-amaliy anjumani materiallari to‘plami.
Toshkent, 2026-yil 14-may.

**АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ, РЕШЕНИЯ И ПЕРСПЕКТИВЫ
НЕПРЕРЫВНОГО ПРОФЕССИОНАЛЬНОГО РАЗВИТИЯ В
СФЕРЕ ОБРАЗОВАНИЯ**

Материалы международной научно-практической конференции.
Ташкент, 14 мая 2026 г.

**CURRENT PROBLEMS, SOLUTIONS AND PROSPECTS OF
CONTINUING PROFESSIONAL DEVELOPMENT
IN EDUCATION**

Materials of the international scientific and practical conference.
Tashkent, May 14, 2026.

“Ta’limda uzluksiz kasbiy rivojlantirishning dolzarb muammolari, yechimlari va istiqbollari” xalqaro ilmiy amaliy anjuman konferensiyasi materiallar to‘plami, (2026-yil 14-may) – T.: Avloniy nomidagi PMMI, 2026.

Mazkur to‘plamda ta’limda uzluksiz kasbiy rivojlantirishning muammolari va yechimlari, xorijiy tajribalar asosida uzluksiz kasbiy rivojlantirishni tashkil etish istiqbollari, ta’lim boshqaruvida rahbarlarning kasbiy kompetensiyasini rivojlantirishning zamonaviy yondashuvlari va uzluksiz kasbiy rivojlantirish jarayonida raqamli texnologiyalar va sun’iy intellekt imkoniyatlari bo‘yicha ilmiy izlanishlar hamda tadqiqotlar natijalari bilan ilmiy jamoatchilikni tanishtirishga oid tashkiliy, ilmiy-nazariy va metodologik tadqiqot ishlari natijalari yoritilgan.

To‘plamga kiritilgan maqolalar mazmuni, ilmiy salohiyati va dalillarning haqqoniyligi uchun mualliflar mas’uldirlar.

Tahrir hay’ati a’zolari

A.A.Ismailov	– A.Avloniy nomidagi pedagogik mahorat milliy instituti rektori, p.f.f.d., dotsent, tashkiliy qo‘mita raisi
D.M.Xakimova	– A.Avloniy nomidagi pedagogik mahorat milliy instituti Akademik faoliyat bo‘yicha birinchi prorektor, p.f.d., dotsent, tashkiliy qo‘mita raisi o‘rinbosari
Sh.U.Rajabov	– A.Avloniy nomidagi pedagogik mahorat milliy instituti Pedagogik innovatsiyalar bo‘yicha prorektor, i.f.d., professor, tashkiliy qo‘mita a’zosi
N.N.Shotursunova	– A.Avloniy nomidagi pedagogik mahorat milliy instituti Xalqaro hamkorlik bo‘yicha prorektor, i.f.f.d, dotsent, tashkiliy qo‘mita a’zosi
S.S.Jumanazarov	– Aniq va tabiiy fanlar metodikasi kafedrası mudiri, t.f.n., dotsent, tashkiliy qo‘mita kotibi
D.F.Maxammadaliyev	– Xalqaro hamkorlik bo‘limi boshlig‘i, tashkiliy qo‘mita a’zosi
A.M.Gaffarov	– Hududlarda uzluksiz kasbiy rivojlantirishni muvofiqlashtirish bo‘limi boshlig‘i, tashkiliy qo‘mita a’zosi
E.U.Xudoyberdiyev	– Ta’lim menejmenti kafedrası mudiri, p.f.f.d., tashkiliy qo‘mita a’zosi
F.A.Nasrullayeva	– Pedagogika va psixologiya kafedrası mudiri, p.f.f.d., dotsent, tashkiliy qo‘mita a’zosi
F.Q.Qodirova	– Boshlang‘ich ta’lim va filologiya fanlari metodikasi kafedrası mudiri, p.f.f.d., tashkiliy qo‘mita a’zosi
F.N.Alqarova	– Ijtimoiy va amaliy fanlar metodikasi kafedrası mudiri, p.f.f.d., tashkiliy qo‘mita a’zosi

Nashr etishda qatnashganlar:

S.Q.Eshqobilov, D.B.Boyqobilov, Sh.R.Musurmonova, A.E.Ergasheva,
M.I.Xidirova, L.B.Mirzoxidova, S.Sh.Rajabova.

Mazkur to‘plam A.Avloniy nomidagi pedagogik mahorat milliy instituti ilmiy-metoduk kengashining 2026-yil ____-_____-son yig‘ilish bayonnomasi bilan ma’qullangan va nashrga tavsiya etilgan.

SO'Z BOSHI

Hurmatli anjuman ishtirokchilari!

Sizning e'tiboringizga havola etilayotgan mazkur to'plam Abdulla Avloniy nomidagi pedagogik mahorat milliy instituti tomonidan tashkil etilgan "Ta'limda uzluksiz kasbiy rivojlantirishning dolzarb muammolari, yechimlari va istiqbollari" mavzusidagi xalqaro ilmiy-amaliy anjuman materiallarini o'z ichiga oladi

Bugungi kunda ta'lim tizimida amalga oshirilayotgan islohotlar pedagog va rahbar kadrlarning kasbiy salohiyatini muntazam rivojlantirish, ta'lim sifati va samaradorligini oshirishni taqozo etmoqda. Shu nuqtayi nazardan, uzluksiz kasbiy rivojlantirish tizimini takomillashtirish, ilg'or xorijiy tajribalarni o'rganish hamda zamonaviy pedagogik yondashuvlarni amaliyotga tatbiq etish muhim ahamiyat kasb etadi.

Mazkur anjuman ta'lim sohasidagi dolzarb muammolarni muhokama qilish, ularning ilmiy asoslangan yechimlarini izlash, tajriba almashish va xalqaro hamkorlikni rivojlantirishga xizmat qiluvchi nufuzli ilmiy maydon sifatida tashkil etildi. Anjumanda mahalliy va xorijiy olimlar, professor-o'qituvchilar, tadqiqotchilar, amaliyotchi pedagoglar hamda ta'lim sohasi mutaxassislari tomonidan tayyorlangan ilmiy maqolalar jamlangan.

To'plamdan o'rin olgan maqolalarda ta'limda uzluksiz kasbiy rivojlantirishning nazariy va amaliy jihatlari, xorijiy tajribalar asosida kasbiy rivojlantirish istiqbollari, ta'lim boshqaruvida rahbarlarning kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirishning zamonaviy yondashuvlari, shuningdek, raqamli texnologiyalar va sun'iy intellekt imkoniyatlaridan samarali foydalanish masalalari yoritilgan.

Ushbu nashr pedagoglar, ilmiy tadqiqotchilar, mustaqil izlanuvchilar, magistrantlar, doktorantlar hamda ta'lim tizimini rivojlantirish masalalari bilan shug'ullanuvchi mutaxassislar uchun foydali ilmiy manba bo'lib xizmat qiladi, degan umiddamiz.

Anjuman ishida faol ishtirok etgan barcha mualliflarga, hamkor tashkilotlar vakillariga va tashkiliy qo'mita a'zolariga samimiy minnatdorlik bildiramiz.

Barchangizga ilmiy faoliyatingizda ulkan muvaffaqiyatlar tilaymiz!

Abduvali Abdumalikovich Ismailov
A.Avloniy nomidagi pedagogik mahorat
milliy instituti rektori, pedagogika fanlari bo'yicha
falsafa doktori (PhD), dotsent.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. McGregor, D. (1960). The Human Side of Enterprise. New York: McGraw-Hill.
2. Likert, R. (1967). The Human Organization: Its Management and Value. New York: McGraw-Hill.
3. Epstein, J. L. (2001). School, Family, and Community Partnerships: Preparing Educators and Improving Schools. Boulder, CO: Westview Press.
4. Leithwood, K., & Jantzi, D. (2000). Principal and teacher leadership effects: A replication. *School Leadership & Management*, 20(4), 415–434.
5. Hoy, W. K., & Miskel, C. G. (2013). Educational Administration: Theory, Research, and Practice (9th ed.). New York: McGraw-Hill.
6. Fullan, M. (2014). The Principal: Three Keys to Maximizing Impact. San Francisco: Jossey-Bass.
7. O'zbekiston Respublikasi "Ta'lim to'g'risida"gi Qonuni. (2020). Toshkent: O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisi.
8. Yusupov, B. A., & Xasanov, M. R. (2022). Maktab boshqaruvida ishtirokchilik tamoyillari: nazariya va amaliyot. *Pedagogik ta'lim*, 3(1), 45–58.
9. Hallinger, P., & Heck, R. H. (2010). Collaborative leadership and school improvement: understanding the impact on school capacity and student learning. *School Leadership & Management*, 30(2), 95–110.
10. Sergiovanni, T. J. (2006). The Principals: A Reflective Practice Perspective (5th ed.). Boston: Pearson/Allyn and Bacon.

**TA'LIM BOSHQARUVIDA O'QUV ISHLARI BO'YICHA DIREKTOR
O'RINBOSARLARINING KASBIY KOMPETENSIYASINI
RIVOJLANTIRISHNING ZAMONAVIY YONDASHUVLARI**

Jambilov Nurillo Xabibilloevich

Andijon davlat chet tillari instituti tayanch doktoranti

Annotatsiya. Mazkur maqolada umumiy o'rta ta'lim maktablarida o'quv ishlari bo'yicha direktor o'rinbosarlarining kasbiy kompetensiyasini rivojlantirish masalasi zamonaviy ta'lim boshqaruvi nuqtayi nazaridan tahlil qilinadi. Unda kompetensiyaviy, strategik, refleksiv, raqamli va ma'lumotlarga asoslangan boshqaruv yondashuvlarining mazmuni ochib beriladi. Maqolada direktor o'rinbosarining pedagogik lider, monitoring tashkilotchisi va metodik ko'mak beruvchi rahbar sifatidagi roli asoslanadi.

Kalit so'zlar: ta'lim boshqaruvi, kasbiy kompetensiya, direktor o'rinbosari, pedagogik liderlik, strategik boshqaruv, monitoring, refleksiya, uzluksiz kasbiy rivojlanish.

Аннотация. В статье рассматривается развитие профессиональной компетентности заместителей директоров по учебной работе в общеобразовательных школах с позиции современного управления образованием. Раскрываются компетентностный, стратегический, рефлексивный, цифровой и доказательный подходы к управленческой деятельности. Обоснована роль заместителя директора как педагогического лидера, организатора мониторинга и методической поддержки.

Ключевые слова: управление образованием, профессиональная компетентность, заместитель директора, педагогическое лидерство, стратегическое управление, мониторинг, рефлексия, непрерывное профессиональное развитие.

Abstract. This article analyzes the development of professional competence of deputy principals for academic affairs in general secondary schools from the perspective of modern educational management. It explains competency-based, strategic, reflective, digital and evidence-informed approaches to school leadership. The article substantiates the role of the deputy principal as an instructional leader, organizer of monitoring and provider of methodological support.

Keywords: educational management, professional competence, deputy principal, instructional leadership, strategic management, monitoring, reflection, continuous professional development.

Kirish

Bugungi ta'lim tizimida sifat, natijadorlik va boshqaruv madaniyati masalalari maktab rahbar xodimlarining kasbiy kompetensiyasi bilan bevosita bog'liq. Ayniqsa, o'quv ishlari bo'yicha direktor o'rinbosari maktabda ta'lim jarayonini rejalashtirish, o'quv dasturlari ijrosini muvofiqlashtirish, o'qituvchilarga metodik ko'mak berish, dars sifati monitoringini tashkil etish va tahliliy qarorlar qabul qilish kabi muhim vazifalarni bajaradi. Shu bois ushbu lavozimni faqat ma'muriy nazorat bilan cheklab talqin qilish zamonaviy ta'lim boshqaruvi talablariga mos kelmaydi. Direktor o'rinbosari o'quv jarayoni sifatini ta'minlaydigan, pedagogik jamoani maqsad sari yo'naltiradigan va maktab ichki rivojlanish mexanizmlarini harakatga keltiradigan pedagogik lider sifatida namoyon bo'lishi zarur.

Kasbiy kompetensiya tushunchasi ilmiy adabiyotlarda shaxsning bilim, ko'nikma, tajriba, qadriyat va vaziyatga mos ravishda harakat qilish qobiliyatining integrativ birligi sifatida talqin etiladi. McClelland kompetensiyani amaliy natija

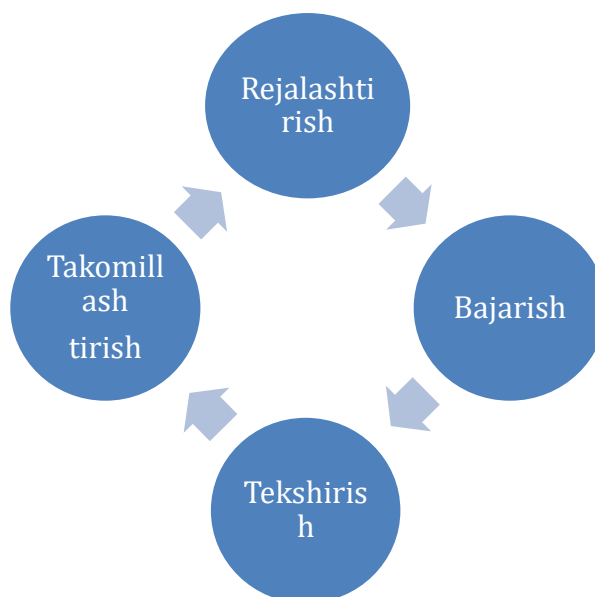
bilan bog'liq xulq-atvor mezonlari orqali izohlasa, Boyatzis uni samarali faoliyatga olib keladigan ichki xususiyatlar majmui sifatida ko'rsatadi [McClelland, 1973; Boyatzis, 1982]. Spencer va Spencer yondashuvida esa kompetensiya kuzatiladigan xatti-harakat, motiv, bilim va shaxsiy sifatlar uyg'unligi sifatida tushuntiriladi [Spencer & Spencer, 1993]. Ta'lim boshqaruvi kontekstida bu yondashuv rahbarning faqat bilishi emas, balki real maktab muammolarini hal qila olishi, o'qituvchilar faoliyatini rivojlantira olishi va o'quv natijalariga ijobiy ta'sir ko'rsata olishini anglatadi.

Asosiy qism

Maktab direktor o'rinbosarining kasbiy kompetensiyasini rivojlantirishda birinchi muhim yo'nalish kompetensiyaviy yondashuvdir. Bu yondashuv rahbar faoliyatini lavozim yo'riqnomasidagi vazifalar ro'yxati bilan emas, balki ushbu vazifalarni qanday sifatda bajarishi bilan baholaydi. Masalan, dars jadvalini tuzish texnik ish bo'lishi mumkin, biroq o'quv yuklamasini pedagogik maqsad, o'qituvchi salohiyati va o'quvchilarning ehtiyojlari bilan uyg'unlashtirish boshqaruv kompetensiyasini talab qiladi. Xuddi shuningdek, monitoring o'tkazishning o'zi emas, balki monitoring natijalarini tahlil qilib, metodik yordam, qayta rejalashtirish va sifatni oshirish choralarga aylantirish haqiqiy kasbiy kompetensiya ko'rsatkichidir.

Ikkinchi muhim yo'nalish pedagogik liderlik, ya'ni instructional leadership yondashuvidir. Hallinger va Murphy ta'lim muassasasi rahbarining asosiy vazifalarini maktab missiyasini belgilash, o'quv dasturi va ta'lim jarayonini boshqarish hamda ijobiy o'quv muhitini shakllantirish bilan izohlaydi [Hallinger & Murphy, 1985]. Ushbu model o'quv ishlari bo'yicha direktor o'rinbosari faoliyatiga juda yaqin, chunki u bevosita dars sifati, o'qituvchining metodik ehtiyoji, o'quvchilar yutug'i va baholash natijalari bilan ishlaydi. Demak, direktor o'rinbosarining kompetensiyasi boshqaruv apparatidagi rasmiy maqom bilan emas, balki o'qituvchi va o'quvchi faoliyatida yuz beradigan ijobiy o'zgarishlar bilan namoyon bo'ladi.

Uchinchi yo'nalish strategik va ma'lumotlarga asoslangan boshqaruvdir. Zamonaviy maktabda qarorlar taxmin, odat yoki faqat nazorat hujjatlariga emas, balki aniq dalillar, ko'rsatkichlar va tahliliy xulosalarga tayanishi kerak. Bunda direktor o'rinbosari o'quvchilar o'zlashtirishi, dars kuzatuvlari, ichki nazorat natijalari, fanlar kesimidagi yutuq va muammolar, o'qituvchilarning kasbiy ehtiyojlari bo'yicha ma'lumotlarni tizimli tahlil qiladi.

1-rasm

PDCA sikli – (plan) rejalashtirish, (do) bajarish, (check) tekshirish va (act) takomillashtirish - direktor o‘rinbosari faoliyatini uzluksiz sifat boshqaruvi jarayoniga aylantiradi. Bunday yondashuvda har bir monitoring yakuniy hujjat emas, balki keyingi rivojlanish qarori uchun boshlang‘ich nuqta hisoblanadi.

To‘rtinchi yo‘nalish reflektiv va andragogik yondashuvdir. Rahbar xodimlarning kasbiy rivojlanishi faqat seminar yoki malaka oshirish kursida ishtirok etish bilan cheklanib qolmasligi kerak. Kattalar ta’limida tajriba, muammo, amaliy vaziyat va o‘z faoliyatini tahlil qilish alohida ahamiyatga ega. Shu sababli direktor o‘rinbosari uchun kasbiy rivojlanish jarayoni o‘zini baholash, real maktab vaziyatlarini tahlil qilish, hamkasblar bilan tajriba almashish, mentorlik va reflektiv portfolioga asoslanishi zarur. Fullan ta’limdagi o‘zgarishlarni insonlar, maqsadlar va amaliy harakatlar uyg‘unligi sifatida tushuntiradi [Fullan, 2007]. Bu fikr direktor o‘rinbosarining o‘zgarishlarni boshqaruvchi subyekt sifatidagi rolini yanada kuchaytiradi.

Direktor o‘rinbosari kasbiy kompetensiyasining asosiy komponentlari

Komponent	Mazmuni	Amaliy ko‘rsatkich
Boshqaruv kompetensiyasi	Rejalashtirish, tashkil etish, muvofiqlashtirish va nazorat	O‘quv jarayonini aniq maqsad va mezonlar asosida boshqarish
Pedagogik-metodik kompetensiya	Dars sifati, o‘quv dasturi va metodik yordam bilan ishlash	O‘qituvchiga amaliy tavsiya, mentorlik va metodik ko‘mak berish

Tahliliy kompetensiya	Ma'lumotlarni yig'ish, solishtirish va xulosa chiqarish	Monitoring natijasiga ko'ra asoslangan qaror qabul qilish
Raqamli kompetensiya	Elektron platformalar, raqamli monitoring va sun'iy intellektdan foydalanish	Raqamli ma'lumotlar asosida boshqaruv jarayonini tezlashtirish
Refleksiv kompetensiya	O'z faoliyatini tanqidiy tahlil qilish va takomillashtirish	Individual rivojlanish rejasini yuritish va portfolioni yangilash

Beshinchi yo'nalish raqamli transformatsiya va sun'iy intellekt imkoniyatlaridan oqilona foydalanishdir. Elektron kundaliklar, o'quvchilar natijalari bazasi, onlayn diagnostika, raqamli portfolio va avtomatlashtirilgan tahlil vositalari direktor o'rinbosari faoliyatining tezkorligi va shaffofligini oshiradi. Biroq raqamli texnologiya o'z-o'zidan sifat kafolati bo'la olmaydi. Uning samarasi rahbarning ma'lumotni to'g'ri talqin qilishi, axloqiy me'yorlarga rioya qilishi va raqamli natijalarni pedagogik qarorga aylantira olishi bilan belgilanadi. Shu ma'noda raqamli kompetensiya texnik savodxonlikdan kengroq bo'lib, tahlil, mas'uliyat va pedagogik maqsadga xizmat qiladigan boshqaruv madaniyatini ham o'z ichiga oladi.

Direktor o'rinbosarlari kasbiy kompetensiyasini rivojlantirish uchun integrativ model quyidagi bosqichlarda amalga oshirilishi maqsadga muvofiq: birinchidan, mavjud kompetensiyalarni diagnostika qilish; ikkinchidan, individual kasbiy rivojlanish trayektoriyasini belgilash; uchinchidan, amaliy seminar, mentorlik, keys tahlili va peer coaching orqali o'quv jarayoniga yaqin o'qitish shakllarini qo'llash; to'rtinchidan, faoliyat natijalarini monitoring qilish; beshinchidan, refleksiv tahlil asosida rivojlanish rejasini yangilash. Bunday model uzluksiz kasbiy rivojlanishni rasmiy tadbirlar majmuasidan real boshqaruv amaliyotini takomillashtiruvchi tizimga aylantiradi.

Amaliy jihatdan, o'quv ishlari bo'yicha direktor o'rinbosarlari uchun malaka oshirish dasturlari lavozimning kundalik ehtiyojlari bilan bog'langan bo'lishi lozim. Masalan, dars tahlili, o'qituvchi faoliyatiga konstruktiv fikr bildirish, ichki nazoratni adolatli tashkil etish, fanlar kesimidagi natijalarni o'qish, past natijali sinflar bilan ishlash strategiyasini ishlab chiqish, ota-onalar va pedagogik jamoa bilan samarali muloqot qilish kabi ko'nikmalar alohida modullar sifatida o'qitilishi zarur. Bu jarayonda baholash mezonlarining ochiqligi va dalillarga asoslanganligi subyektivlikni kamaytiradi, rahbar va o'qituvchi o'rtasida ishonch muhitini kuchaytiradi.

Xulosa

Xulosa qilib aytganda, ta'lim boshqaruvida rahbarlarning, xususan, o'quv ishlari bo'yicha direktor o'rinbosarlarining kasbiy kompetensiyasini rivojlantirish zamonaviy maktab sifatini ta'minlashning muhim shartidir. Bu jarayon kompetensiyaviy, pedagogik liderlik, strategik boshqaruv, refleksiv rivojlanish va raqamli transformatsiya yondashuvlarini uyg'unlashtirgandagina samarali bo'ladi. Direktor o'rinbosari o'quv jarayonini nazorat qiluvchi shaxs sifatida emas, balki pedagogik jamoani rivojlantiruvchi, o'qituvchiga metodik ko'mak beruvchi, ma'lumotlarga asoslangan qaror qabul qiluvchi va maktabda ijobiy o'zgarishlarni boshqaruvchi lider sifatida shakllanishi zarur. Shunday yondashuv maktab ichki boshqaruvini zamonaviylashtiradi, o'qituvchilar kasbiy o'sishini qo'llab-quvvatlaydi hamda ta'lim sifati va o'quvchilar natijalarining barqaror yaxshilanishiga xizmat qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. O'zbekiston Respublikasining "Ta'lim to'g'risida"gi Qonuni. (2020).
2. Boyatzis, R. E. (1982). *The Competent Manager: A Model for Effective Performance*. New York: John Wiley & Sons.
3. Day, C., & Sammons, P. (2016). *Successful School Leadership*. Reading: Education Development Trust.
4. Fullan, M. (2007). *The New Meaning of Educational Change*. 4th ed. New York: Teachers College Press.
5. Fullan, M. (2014). *The Principal: Three Keys to Maximizing Impact*. San Francisco: Jossey-Bass.
6. Hallinger, P., & Murphy, J. (1985). Assessing the instructional management behavior of principals. *The Elementary School Journal*, 86(2), 217–247.
7. Hallinger, P. (2005). Instructional leadership and the school principal: A passing fancy that refuses to fade away. *Leadership and Policy in Schools*, 4(3), 221–239.
8. Hargreaves, A., & Fullan, M. (2012). *Professional Capital: Transforming Teaching in Every School*. New York: Teachers College Press.
9. McClelland, D. C. (1973). Testing for competence rather than for intelligence. *American Psychologist*, 28(1), 1–14.
10. OECD. (2019). *OECD Future of Education and Skills 2030: OECD Learning Compass 2030*. Paris: OECD Publishing.
11. Senge, P. M. (2006). *The Fifth Discipline: The Art and Practice of the Learning Organization*. Revised ed. New York: Doubleday.

12. Spencer, L. M., & Spencer, S. M. (1993). Competence at Work: Models for Superior Performance. New York: John Wiley & Sons.
13. UNESCO. (2021). Reimagining Our Futures Together: A New Social Contract for Education. Paris: UNESCO.
14. Weinert, F. E. (2001). Concept of competence: A conceptual clarification. In D. S. Rychen & L. H. Salganik (Eds.), Defining and Selecting Key Competencies. Göttingen: Hogrefe & Huber.

PEDAGOGLARNING KASBIY TARAQQIYOTIDA PSIXOLOGIK OMILLARNING O'RNI

Jumaniyozova Donoxon Olimbiyevna

Xorazm viloyati pedagogik mahorat markazi "Pedagogika, psixologiya va ta'lim texnologiyalari" kafedrasi mudiri v.b.

Sobirov Komiljon Abdusharipovich

*"Pedagogika, psixologiya va ta'lim texnologiyalari" kafedrasi
katta o'qituvchisi ps.f.n*

Annotatsiya. Mazkur maqolada shaxsning kasbiy rivojlanishida unga ta'sir qiluvchi psixologik, ijtimoiy, ma'naviy va motivatsion omillar hamda nazariy ma'lumotlar oliy o'quv yurti o'qituvchilari misolida yosh va pedagogik-psixologiya nuqtayi nazaridan tahlil qilinib, fikr-mulohazalar hamda xulosalar bayon qilinadi.

Kalit so'zlar: Shaxs, o'qituvchi, kasb, motivatsiya, o'z-o'zini boshqarish, strategik loyihalashtirish, "karyera kompetensiyasi", kasbiy trayektoriya, "men mutaxassis" obrazi, kasbiy tayyorgarlik.

Аннотация. В данной статье анализируются психологические, социальные, духовные и мотивационные факторы, влияющие на профессиональное развитие личности, а также теоретические данные с возрастной и педагогико-психологической точек зрения на примере преподавателей высшего учебного заведения, излагаются мнения и выводы..

Ключевые слова: личность, преподаватель, профессия, мотивация, саморегуляция, стратегическое планирование, "карьерная компетентность", профессиональная траектория, личность, образ "я специалист", профессиональная подготовка.

Abstract. In this article, the psychological, social, spiritual and motivational factors affecting the professional development of a person and theoretical data are analyzed from the point of view of age and pedagogical-psychology on the example